

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
публічного та міжнародного
права і правоохоронної діяльності
(протокол № 3 від 05.10.2020 р.)
в.о. завідувачки кафедри
 Ірина РИЖЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні вченої ради історико-
юридичного факультету
(протокол № 2 від 20.10.2020 р.)
голова вченої ради
 Андрій КАЗАНЧАН

ПРОГРАМА

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Основи гендерної рівності за національним та міжнародним правом

(тема)

Херсон 2020

Програма підвищення кваліфікації **Основи гендерної рівності за національним та міжнародним правом**

(тема)

Розробники:

- Томіліна Ю.Є. ст. викладач кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності, історико-юридичного факультету ХДУ.

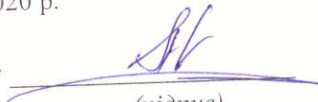
Програму схвалено на засіданні кафедри публічного та міжнародного права і правоохоронної діяльності

Протокол № 3 від «5» жовтня 2020 р.

В.о. завідувачки кафедри Ірина РИЖЕНКО
(підпис) (ім'я, прізвище)

Програму рекомендовано на засіданні вченої ради історико-юридичного факультету

Протокол № 2 від 20 жовтня 2020 р.

Голова вченої ради факультету Андрій КАЗАНЧАН
(підпис) (ім'я, прізвище)

Погоджено:

Завідувачка Центру післядипломної освіти Маргарита КЛИМОВИЧ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програму розроблено згідно з Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 р. № 1133), Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти (наказ від 03.10.19 № 771-Д).

Актуальність. Стаття 24 Конституції України передбачає: «Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.», курс «**Основи гендерної рівності за національним та міжнародним правом**» направлений на вивчення українського та міжнародного законодавства, що має забезпечити рівні права і можливості чоловіків та жінок у сучасному демократичному суспільстві.

Підписавши у 2014 році Угоду про асоціацію з ЄС, Україна взяла зобов'язання гарантувати рівні можливості жінок і чоловіків у всіх сферах. Цінності гендерної рівності та недискримінації закріплені в Статуті ООН, Цілях сталого розвитку ООН, в Пекінській декларації та Платформі дій.

Україна ратифікувала Конвенцію про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок та її Факультативний протокол. Діє ціла низка внутрішніх нормативно-правових актів, які акцентують увагу на гендерній рівності – Державна соціальна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, Стратегія та План дій у сфері прав людини, Національний план дій з виконання резолюції Радбезу ООН 1325. Верховна Рада України внесла правки до законодавства щодо попередження домашнього насильства. Можемо резюмувати, що за останні роки пророблена колосальна робота, проте рух на захист прав людини потребує постійного руху вперед.

Цільова аудиторія: педагоги різних спеціальностей.

1.2. Напрями

Опанування знаннями і навичками в результаті підвищення кваліфікації за програмою дає змогу сформуванню компетентного фахівця з відповідними компетентностями:

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел з різних освітніх інтернет-ресурсів, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо);

- готовність до постійного підвищення кваліфікації в професійній сфері, саморозвитку та самонавчання.

Мета - підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагога загальної середньої освіти, систематизація та поглиблення знань щодо сутності та основних складових гендерної політики як напряму державної діяльності, а також законодавчого забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків та жінок у відповідності до національного та міжнародного законодавства.

1.3. Завдання:

- а) знання про права людини та механізми їх захисту;
- б) навчання і викладання такими методами, які забезпечують повагу до прав людини як педагогів, так і учнів;
- в) освіту задля прав дитини, яка наділяє дитину можливостями користуватися своїми правами і реалізовувати їх, а також – поважати і підтримувати права інших;
- г) формування та розвитку цифрової, комунікаційної, медійної, компетентностей тощо.

1.4. Очікувані результати

Знання й розуміння	Ключових понять та основних положень міжнародних та національних нормативно-правових актів з питань гендерної проблематики. Особливостей гендерних відносин в умовах соціально-економічних і суспільно-політичних перетворень в Україні та усвідомлення необхідності їх трансформації з позицій гендерного паритету.
Уміння	Впроваджувати гендерні підходи в ході реалізації надання освітніх послуг. Вироблення умінь і навичок правомірної поведінки. Організувати правопросвітницькі заходи з проблем гендерної політики. Застосовувати інструменти гендерного мейнстрімінгу .
Диспозиції (цінності, ставлення)	Долати гендерні стереотипи, сприяти створенню рівних можливостей для чоловіків і жінок. Попереджати прояви гендерно-обумовленого насильства та протидіяти його виникненню. Посилення інформаційної, правової підготовки учнів. Формування гендерно-чутливого середовища у колективі.

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Зміст програми, зокрема цілісний і системний добір дидактичних матеріалів ураховує особливості професійної діяльності педагогічного працівника і визначається вимогами суспільства до знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямами державної політики у сфері освіти; освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників.

Зміст програми має теоретико-практичну спрямованість, охоплює змістовну, практико-зорієнтовану, методичну та інструментальну складові підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації організовано в такі етапи:

1. Теоретичний блок.

2. Практичний блок

2.2. Програма передбачає кілька варіантів організації підвищення кваліфікації на вибір педагогічного працівника:

- індивідуальну/групову дистанційну форму (стажер здійснює підвищення кваліфікації самостійно онлайн (переглядає інструкції та приклади, опрацьовує навчальні матеріали, виконує практичне завдання й надсилає звіти); за потребою звертається за консультацією до керівника підвищення кваліфікацією.
- індивідуальну/групову очну форму (організуються очні практичні заняття, тренінги, семінари, вебінари на кафедрі з опрацюванням тем підвищення кваліфікації).

Незалежно від обраної форми підвищення кваліфікації кожен стажер індивідуально виконує практичне завдання, упроваджуючи нові знання й уміння з теми у свою професійну діяльність.

Схвалений керівником підвищення кваліфікації фінальний звіт про проходження підвищення кваліфікації є підставою для зарахування годин та кредитів ЄКТС підвищення кваліфікації. У разі відхилення звіту стажер доопрацьовує курс та надає його повторно.

2.3. Терміни підвищення кваліфікації

Загальний навчальний обсяг за цією програмою складає 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

№	Назва теми модуля	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Аудитор на робота	Самостійна робота	Форма контролю
1.	Гендерна політика: українська та міжнародна практика.	1	30	10	20	опитування; презентації; проєкт; методичні розробки; звіт.
Усього:		1	30	10	20	

4. ЗМІСТ КУРСУ

4.1. Аудиторна робота

№	Тема	Лекція	Практичне	Викладач
1.	Сучасна гендерна політика: міжнародний вимір та Україна.	4		Юлія Томіліна
2.	Соціально-психологічні аспекти впровадження гендерної політики в Україні.		2	Юлія Томіліна
3.	Гендерна рівність та культура спілкування. Запобігання та протидія гендерно-обумовленому насильству.		2	Юлія Томіліна
4.	Світовий досвід впровадження гендерної політики: можливості адаптації для України.		2	Юлія Томіліна
Усього: 10 годин		4	6	

4.2. Самостійна робота

№	Тема та відведена кількість годин	Викладач
1.	Опрацювання рекомендованої літератури, робота з електронними джерелами, державними реєстрами що містять правову інформацію (2 години).	Юлія Томіліна
2.	Підготовка презентації «Політика рівних можливостей: гендерна складова» (6 години).	Юлія Томіліна
3.	Апробація на практиці моделей навчально-виховного процесу з питань	Юлія

	гендерної рівності. Захід може бути у формі: круглого столу, дискусії, гри, квесту, бесіди, тренінгу, брейн-рингу, турніру, правового лабіринту та в інших формах (6 години).	Томіліна
4.	Розроблення методичних рекомендацій до творчого конкурсу «Гендерні стереотипи сучасного суспільства» (4 години).	Юлія Томіліна
5.	Підсумкове представлення для перевірки результатів виконання практичних завдань та направлення на електронну адресу «juliatomilina@gmail.com» (2 години).	Юлія Томіліна
Усього: 20 годин		

5. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

1. Підготувати презентацію на тему «Політика рівних можливостей: гендерна складова»;
2. Розробка сценарію проведення заняття з теми: «Гендерні ролі в українському суспільстві »;
3. Передивитись лекцію «Гендерний розпад». URL: <https://genderindetail.org.ua/media/video/lektsiya-tamari-zlobinoi-genderniy-rozpad-1341172.html>

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» № 2866-IV від 08.09.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18.12.1979 року, ратифікована Україною 15.05.2009 року (CEDAW) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text
3. Гендерна освіта в Україні: куди рухаємося? URL: https://zmina.info/articles/genderna_osvita_v_ukrajini_kudi_ruhajemosjia/
4. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство // Під редакцією Ліліани Гентош, Оксани Кісь. - Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. – 250 с.
5. Стратегія гендерної рівності ради Європи на 2018-2023 роки. URL: <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4>
6. Мельник, Т.М.. Правові аспекти гендеру. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. Київ: «К.І.С.», 2014. – 387 с.
7. Словник гендерних термінів / укладач З. В. Шевченко. – Черкаси : Видавець Чабаненко Ю., 2016. – 336 с.

Додаткова література

1. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 04.10.2012 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
2. Злобіна Т. Лекція «Гендерний розпад». URL: <https://genderindetail.org.ua/media/video/lektsiya-tamari-zlobinoi-genderniy-rozpad-1341172.html>
3. Гендер в деталях. URL: <https://genderindetail.org.ua/media/photo/cholovichiy-poradnik-1341396.html>
4. Оксамитна С. Гендерні відносини крізь призму громадської думки в Україні і світі / С.Оксамитна // Наукові записки НаУКМА. – 2001. – Т. 19: Спеціальний випуск у двох частинах. – Частина II. – С. 311-317.

5. Основи теорії гендеру / Чухим Н., Мельник Т., Скорик М., Малес Л. та ін. . — К.: «К. І.С.», 2004. — 536 с.
6. Про гендерну політику в Україні. URL: <http://gendercenter.sumdu.edu.ua/index.php/news/314-pro-hendernu-polityku-v-ukraini>
7. Ріпка А. Й. Формування й розвиток професійної компетентності вчителя в сучасних умовах. / А. Й. Ріпка // Таврійський вісник освіти, № 4 (48), 2014.- с. 87 - 94 – [Електронний ресурс] – URL: : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Two_2014_4_19
8. Титова Т. Гендер кризь призму буденності (жіночий аспект) // Соціальна політика і соціальна робота. — 2009. — №3-4 (11-12). — С. 154-158.

INTERNET – ресурси

1. Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки [Електронний ресурс] / Рада Європи. – Режим доступу : <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4>.
2. В Інституті демографії пояснили різке скорочення кількості працездатного населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.unian.ua/society/10434825-naselennya-ukrajini-suttyevo-skorotitsya-do-2030-roku.html>.
3. Експерти назвали сфери, де жінки заробляють більше за чоловіків [Електронний ресурс] / Укрінформ. – Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2188181-eksperti-nazvali-sferi-de-zinki-zaroblaut-bilse-za-colovikiv.html>.
4. Економічні наслідки насильства щодо жінок в Україні [Електронний ресурс] / Представництво ООН в Україні. – Режим доступу : http://www.un.org.ua/images/documents/4496/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_2017_1.pdf
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України URL: <https://www.msp.gov.ua/timeline/Genderna-politika.html>
6. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://kmu.gov.ua>.

Документ про результати підвищення кваліфікації

За результатами проходження програми курсів підвищення кваліфікації Центр післядипломної освіти ХДУ видає сертифікат про підвищення кваліфікації із зазначенням усіх необхідних відомостей.